

Fiyatı: 5 Kuruş

SİYASİ SABAH GAZETESİ

Yıl: 1—Sayı: 40

Türk - Rumen Ticaret Mukavelesi Imzalandı

İki taraf heyet reisleri mukaveleyi imza ederlerken

Bir aydanberi evvelâ Ankara'da ve sonra İstanbul'da devam eden Türk - Rumen ticaret mukavelesi dün saat dörtte, Takas Limited Şirketinin salonunda iki heyet reisi arasında imzalanmıştır. Öğleden evvel Türk - Rumen

heyeti, anlaşmanın esaslarını tesbit ettikten sonra parafet etmişler ve öğleden sonra da metinleri imzalamışlardır. İmzayı müteakip iki heyet arasında samimi birkaç söz teati edilmiş ve heyet âzaları Romanya vapuruna yetişmek ü-

zere Türk heyeti ile birlikte müzakere salonundan ayrılmışlardır. Saat dörtte kalkması müteakip Besarabya vapuru Rumen heyetini aldıktan sonra beş buçukta hareket etmiştir. Vapurun hareketi (Devamı: Sa. 4, Sü. 4 te)

Yeni Açılan Mühim Çığır

İlk defa olarak kendi ihtiyaçlarımızdan doğmuş, kendimize mahsus bir hareketi büyük ölçüde kurmuş ve yürütmüş bulunuyoruz. Tabiatı fethetmek üzere tam bir surette mücehhez insanlardan senede üç bin kişi yetişiyor.

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

Ankara, 26 Eylül (Başmu-harririmizden) — Bugün pek azımızın bildiğimiz bazı isimler vardır ki yeni ve mühim bir çığır üzerinde ilk çalışan vatanşahlar sıfatıyla adlarını yarın hepimiz öğreneceğiz ve derin bir saygı ve minnetle anacağız. Bunların arasında ilk tedrisat umum müdürü İsmail Hakkı Tonguncun, muhtelif köy enstitülerini kuran ve idare edenlerin ve bu arada Emin Soysal, Süleyman Edip Balıkcı, Şinasi, Nejat ve diğer arkadaşlarının adları bulunacaktır.

Bu adları bugün anmakla sahiplerini ruhan rahatsız ettiğini bilmez değiliz. Çünkü lütüf hakiki idealistler gibi bütün bu arkadaşlar adını bir şekilde bulamaz mayı tercih ederler. Fakat köy enstitülerinin faaliyeti hakkında aldığımız yeni malumat beni coş-turdu, memleket için yeni ufuklar açmağa hizmet eden bu kıymetli insanların şahıslarından bu kadarlık olsun bahsetmekten kendimi alamadım. Bu bahse yakında daha esası bir surette döneceğim. Yalnız şurasını derhal ilâve edeyim: Hizmetleri ne kadar büyük olursa olsun, köy enstitüleri hareketini yalnız birkaç şahsa mal etmek haksızlık olur. Yeni hareketin mânasını ilk kayıran ve klasik terbiye usullerinin taraftarlarına karşı derin bir imanla koruyan eski Maarif Vekili Saffet Ankandan başlıyarak bütün devlet erkânının, şimdiki Maarif Vekilimizin, köy enstitüleri kanununu kabul eden mebusların tatbikatta ateşli ideallerle çalışan yüzlerce muallim ve müfettişin, enstitülerde yeni bir hayat için hazırlanan binlerce köy yavrusunun bu işin muvaffakiyetinde derece derece hisseleri vardır.

Üç sene evvel köy eğitimcileri hareketi diye küçük ölçüde başlayan, sonra köy enstitüleri şeklinde giren bu yeni cereyan, yalnız maarife, yalnız köy davasına taallüku olan bir iş değildir. Memlekette baştan başa yeni yolda bir zihniyete ve yeni bir gidişe hareket noktası olabilecek kadar derin bir ehemmiyeti vardır. Memleketimiz ölüm tehlikesini atlattıktan ve yeni bir varlığa kavuştuktan sonra inkişafımıza en-

(Devamı: Sa. 4, Sü. 1 de)

Tokyoda

Amerikanın Müdahalesinden Endişe Ediliyor

Japon Matbuatı Amerikaya Meydan Okuyorlar

Tokyo, 26 (A.A.) — B. B. C. Japon hariciye nezaretinin söz söylemeğe salâhiyettar bir memuru, Hindi - Çin meselesinde Birleşik Amerikanın müdahale etmek ihtimalleri olduğunu kabul etmiştir.

Nichi Nichi Chimbun gazetesi, «Japonyanın cenuba doğru genişlemesine mâni olmak için Birleşik Amerika ile İngilterenin müştereken ittifakı bir «tazyik» yapacaklarından bahsetmektedir.

Dört Amerikan Destroyeri Şanghayda

Şanghay, 26 (A.A.) — Birleşik Amerikanın Asya filosundan dört destroyer Tsingtao'dan bugün Şanghaya gelmişlerdir. Zannedildiğine göre, bu gemiler birkaç gün Şanghayda kaldıktan sonra Manille'ye gideceklerdir.

(Devamı: Sa. 4, Sü. 5 te)

Japonya

Hindiciniyi İki Koldan İşgal Etmeğe Başladı

İngiliz - Japon Gerginliği Gittikçe Artıyor

Langson, (Hindicini) 26 (A.A.) — Stefani Ajansından: Japon kıtaatı, hiçbir hâdisse vukua gelmeden, Hanoi'nin şimali şarkısında kâin Langson'a girmişlerdir.

Japon Başvekili İmparatorun Huzurunda

Tokyo, 26 (A.A.) — D. N. B. Bu sabah İmparator tarafından kabul edilen Başvekil İmparatora, umumî devlet işleri hakkında izahat vermiştir.

Japon Kıtaatı Hayfong'a Çıktı

Tokyo, 26 (A.A.) — D. N. B. Cenubl Çin - Japon seferi heyeti Şefi, Japon kıtalarının Hayfong'a ihracatını bu sabah hâdisesiz nihayete erdini bildirmektedir.

Fransız - Japon Muhasamati Nihayet Buldu

Singapur, 26 (A.A.) — B. B. C. Viş'nin nesretmiş olduğu resmi bir tebliğe istinat eylediği zannolunan

(Devamı: Sa. 4, Sü. 4 te)

Vekillerin Tetkik Seyahati

Nafia ve Dahiliye vekilleri Trakya'ya Hareket Ettiler

Evvelki gün şehrimize gelen Nafia Vekili General Ali Fuat Cebesoy dün sabah Trakya'ya gitmiştir. General Ali Fuat hareketinden evvel kendisiyle görüşen bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«Nafia ve yol faaliyeti hakkında tetkiklerde bulunmak üzere Trakya'ya gidiyorum. Seyahatimin ilk merhalesi Pınarhisar'dır. Bir gece orada kaldıktan ve tetkiklerini bitirdikten sonra Kırklareline gideceğim. Üç gün sürecek olan bu seyahatim sırasında yol inşaatını gözden geçireceğim. Dönüşte de İstanbul'da bazı tetkiklerde bulunacağım.»

DAHİLİYE VEKİLİ

Evvelki gün şehrimize gelen Dahiliye Vekili Faik Öztürk, müntezipleriyle temas etmek üzere dün Tekirdağ'a gitmiştir. Faik Öztürk üç gün sonra İstanbul'a dönecektir.

İNİHSARLAR VEKİLİ

Gümruk ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün yanlarında bütün işleri müdürü olduğu halde Kocaeli, Bursa ve İzmir muntakalarında bir tetkik seyahati yapmak üzere Ankaradan ayrılmışlardır.

Dakarda Harp Edilmedi General de Gaulle

Fransız Kanı Dökmek İçin Geri Çekildi

Londra, 26 (A.A.) — B. B. C. General de Gaulle ile Fransız ve İngiliz kuvvetlerinin Dakar muntakasından çekilmiş oldukları dün akşam resmen tebliğ edilmiştir.

Geri çekilme hareketi, General de Gaulle'in Fransızlar arasında kan dökmelerini istemediğini izhar eylemleri üzerine icra edilmiştir.

Essasen İngiliz kraliyet hükûmeti, Vişi hükûmetinin emirlerine itaat etmeyi vazife telâkki eden Fransızlara karşı hiçbir zaman harp hareketinde bulunmak niyeti beslememiştir.

İngiliz deniz kuvvetlerinin ateş aç-

(Devamı: Sa. 4, Sü. 1 de)

Ciano Berline Gitti

Roma, 26 (A.A.) — Stefani Ajansı bildiriyor:

İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano kısa bir müddet için bu sabah Almanya'ya hareket etmiştir.

Votlar

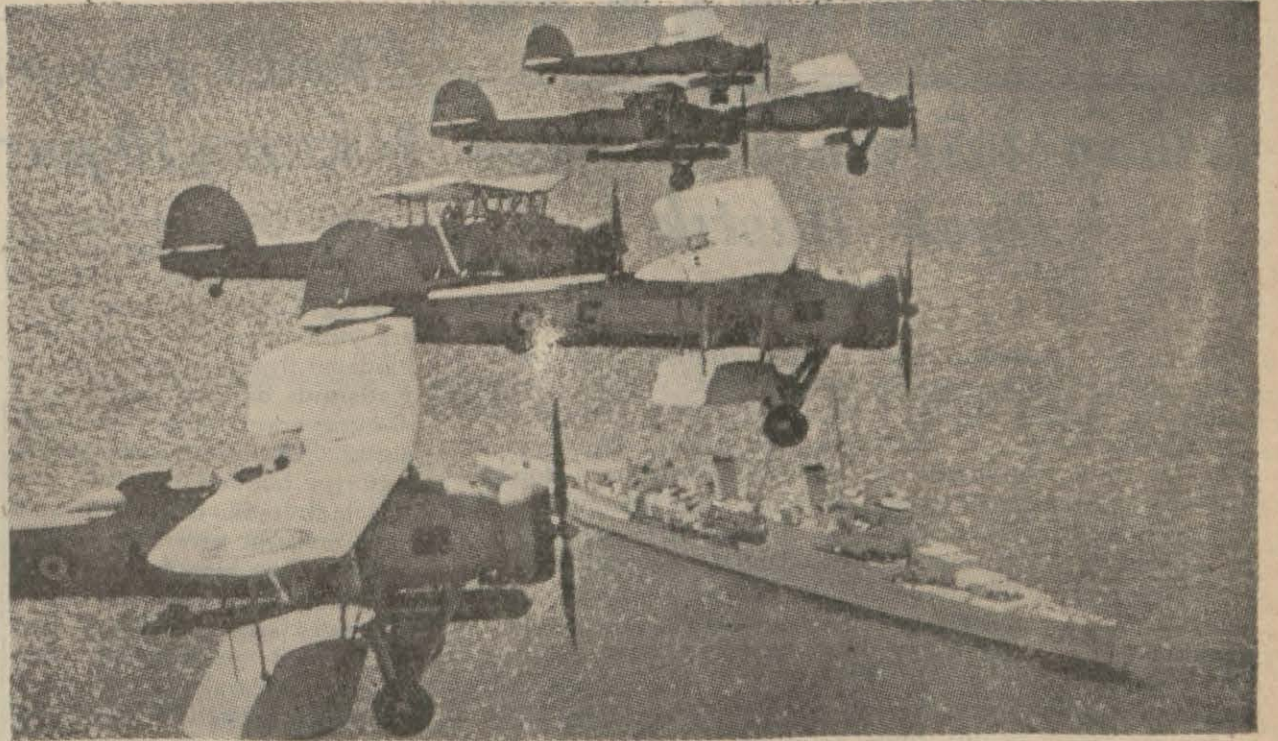
Yol Kazaları

Şehirde yol kazaları oluyor. Her yerde olur. Ya bir tramvay bir otomobile çarpıyor, ya bir otomobil bir piyadeyi zedeliyor.

Bu kabil en küçük hâdisse, olduğu yerdeki tramvay seferlerini tatil kifiyet etmektedir.

Kazanın vaziyetini mi, suçlunun hüviyetini mi tesbit bahanesile sa atlerce şehrin nakil hayatı sekteye uğrattılıyor. Belki bir boya çizintisi, belki bir baş yangı yüzünden yüzlerce yolcu ard arda dizilmiş arabalarda bekliyorlar. Kimi vapura, kimisi sabah jurnali-na, kimi randevusuna, kimi hekim-e, kimi dişçiyi, kimi mahkemeye yetişemiyor. Böyle şey olur mu?

Bu kazaların tesbitini, beş on dakika içine sıkıştırmanın yolunu bulsak.

İngiliz bombardıman tayarelerinin, donanma ile birlikte limanlara karşı yaptıkları bir hü-cumda alınmış bir resim

Tayyare Zaiyatı

Almanlar Bire Karşı Yedi Tayyare Kaybediyorlar

Londra Üzerine Pekaz Tayyare Geçebiliyor

Berlin, 26 (A.A.) — B. B. C. Dünkü muharebelerde İngiltere üzerinde 28 Alman tayyaresi imha edilmiştir.

Alman ve İngiliz tayyare kay-bı 7 ye karşı 1 dir. Pilot zaiyatı ise Almanların aleyhine olarak daha büyüktür.

Dün Bristol'e karşı yapılan hü-cum, Almanlara 20 tayyareye mal olmuştur.

Alman Bombalarının Yüzde 98 i Askeri Hedeflere Düşmüyor

Londra, 26 (A.A.) — Nev-york Herald Tribune gazetesinin NevYork muhabiri sunları yaz-maktadır:

Londra üzerine düşen Alman bombalarının yüzde 98 i sivil a-haliye taallük eden mahafilin ü-zerine düşmektedir.

Bu tarzı hareket halkı kaçma-ğa teşvik etmediği gibi büsbütün kızdırmaktadır.

Burada bazı kimseler, Alman-lar kuvvetlerinin en büyük kısmı-nı Londraya karşı kullanmağa devam ettikçe, tayyare ve mü-

(Devamı: Sa. 4, Sü. 3 te)

Başvekil, Moskova ve Roma sefirlerimizi Kabul Etti

Ankara, 26 (A.A.) — Başvekil Doktor Refik Saydam bugün Roma büyük elçimiz Hüseyin Ragıp Bay-ur ile Moskova büyük elçimiz Hay-dar Aktayr kabul etmiştir.

Askerî Vaziyet

Yazan: Emekli Albay
Mecit SAKMAR

MANŞ CEPHESİNDE: 26 gün-düz Alman hücumları hakkında bir malûmat alınmamıştır. Her iki tarafın gece hücumlarının a-henginde ve hedef muntakaların-da bir değişiklik yoktur.

Almanların istilâ teşebbüsün-den tamamen sarfınazar ettikle-rine hükmetmek zamanı henüz gelmemiştir. Herhangi bir fırsatı-zuhurunda kaçırılmamak, tahrip plânının tatbikine devam etmek ve hem de İngiliz kuvvetlerinden ve bilhassa hava kuvvetlerinden Mısra yardım gönderilmemesi i-çin müttefikli İtalyaya bilvasıta yardım etmek gibi üçüzlü bir maksadın takip edileceği anlaşı-lmaktadır.

AFRIKA CEPHESİNDE: 25 Eytül sabahı, Sidi Baraninin İn-giliz donanması tarafından bom-bardıman edilmesi hava kuvvet-lerine yardım bakımından istik-balde de yapılsa çok faydalı o-lacaktır. Münferit İngiliz tayya-resinin Kufra vahasında dolaya-rak bomba atması burada bazı hazırlıklar sezildiğine delalet e-der. Mısır hareketinin inkişafın-da buradan bazı paraşütçü kuv-vetler birliklerinin Nil geribindeki müdahası tabiatle zayıf kala-cak bazı vahalara indirilmesi ve yahut Eritre'den Hartum'a kar-şı yapılacak harekâta Kufradan kaldırılacak tayyarelerle yardım edilmesi hatıra gelebilir. Bu so-nuncu ihtimal Habeşistandaki ben-zin stokile alakadardır.

İtalya Somalisinde ve Kenya-daki tayyare meydanlarının her iki taraftan müteakiben bomba-lanması, İtalya hava kuvvetleri-nin Hint denizine dökülen Asya nehrî vadisindeki İngiliz yer bir-liklerine hücum etmeleri Mısır harbinde bu cepheden sahilde Mumbaza limanına ve yahut da-hilde Nairabi'ye yapılacak hare-kâtın ilk hazırlıkları olarak dü-şünülebilir.

Dakar üzerindeki teşebbüs şim-dilik müsbet bir netice verme-miştir.

MANŞ Etrafında

İngiliz Akınlarıyla 60 Bin Alman Askeri Öldü

Berlinin Bombardımanı Tam Beş Saat Sürdü

Londra, 26 (A.A.) — Nev-york Herald Tribune gazetesine bitaraf membadan gelen bir tel-graf, İngiliz hava kuvvetlerinin Manş denizindeki üslere yapmış oldukları akınların, Almanlara en güzide efradından 60 bin ki-şiye mal olmuş bulunduğunu bil-dirmektedir. Ayrı telgraf, İngil-tereye taarruz emrinin, Alman hava kuvvetlerinin, 187 tayyare düşürülmek suretile uğradıkları hezimet dolayısıyla, 16 eylûlde ip-tal edilmiş bulunduğunu da ilâve eylemektedir.

NevYork, 26 (A.A.) — Reu-ter: Trans radyo ajansının Ber-

(Devamı: Sa. 4, Sü. 2 de)

İtalyanın Suriye Hakkındaki Talepleri

Fransa, Taleplerin bir kısmını reddetti

Londra, 26 (A.A.) — İngiliz rad-yosuna göre İtalyanlar Suriye ha-şkıncı Fransızlardan 13 istekte bu-lunmuşlardır.

Bu istekler arasında limanlarla ha-va meydanlarının kontrolü ve gemi-lerle tayyarelerin teslimi de vardır.

Fransızların bu isteklerden bü-yür bir kısmını reddettikleri ve di-ğer istekler hakkında müzakereler cereyan ettiği bildirilmektedir.

Dil Bayramı

Atatürkün Kabrine Çelenk Konuldu

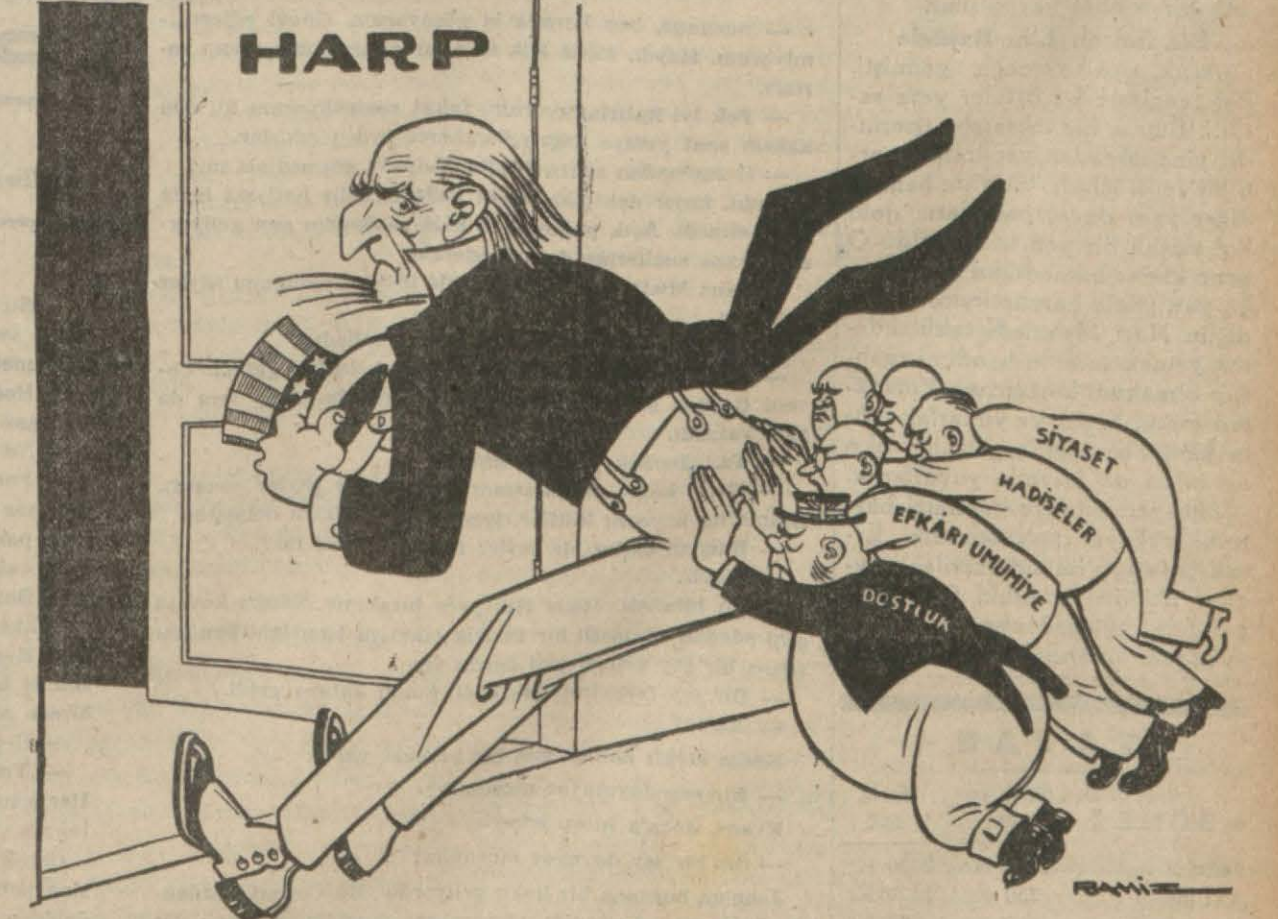
Ankara, 26 (A.A.) — Sekizin-ci Dil Bayramı münasebetiyle Maarif Vekili ve Türk Dil Kuru-mu Başkanı Hasan Ali Yücel'in başkanlığı altında Türk Dil Ku-rumu Genel merkez kurulu üye-leri ile uzman, işyar ve çalışıla-rından kurulmuş bir heyet, bugün saat 11 de Etnoğrafya müzesine giderek Ebedî Şef Atatürkün mu-vakkat kabri önünde sonsuz ve de-rin saygılarla eğilmişler ve mu-vakkat kabre Türk Dil Kurumu adına bir çelenk koymuşlardır.

MILLÎ ŞEFE SAYGI

Ankara, 26 (A.A.) — Sekizin-ci Dil Bayramı münasebetiyle

Kurumun koruyucusu Genel Ba-şkanı Milli Şefimiz, Cümhurreisi-miz İsmet İnönü'ye, Kurumun o-nursal başkanları olan Türkiye Mü-yük Millet Meclisi Reisi'yle Başvekil ve Genelkurmay Ba-kanına, Kurum başkanı olan Ma-arif Vekiline, Cümhuriyet Hal-i Partisi Genel sekreterine, Türk Dil Kurumunun kuruluşundanbe-ri başkanlıklarında, Genel sekre-terliğinde ve üyeliklerinde bulun-muş olan zatlere Kurum Genel Sekreterliğinden kutlama ve say-gı telgrafları çekilmiştir.

«Türk Dil Kurumu umumî kâ-tibinin nutku 4 üncü sayfamızda-dır.»

Amerika — Acele etmeyin, yahu! Nasıl olsa gireceğim!

23,30 Kapanus.

İCMAL

SİYASİ

Amerikayı
İşkillendiren
Hâdiseler

Mihvercilerin İngiliz İmparatorluğuna karşı siyasi ve askerî cephelerde taarruza geçtikleri söylendiği bu sıralarda, o taarruzlarla münasebeti olan hâdiseler Amerikayı işkillendirmektedir.

Harbin başındanberi tasarlanan bu taarruz planının siyasi kısmında, mihvere ayak uydurmak menfaatleri icabından olan İspanya ile Japonya hisseler ayırmak için Roma görüşmelerinde kararlar verildiği anlaşıyor. Uzak Şarkta ortada kalmış Fransız miraslarından Hindistan'ın Japonlara bırakılması, Dakar'ın son vaziyeti Amerikalıların haklı bir rahatsızlık içine sokmuştur.

Dakar gibi bir üsün, Almanların emrine girebilecek bir idarede kalmasını, Amerikalıların emniyetleri bakımından ne kadar tehlikeli gördükleri malumdur. İngiliz donanmasının oradaki harekâta nihayet vererek çekilmesi, Amerikayı daha ziyade sıkacak meselelerden biri olmuştur. Nitekim, Petain hükümetinin Alman emellerini tahakkuk ettirmek üzere eski müttfikleri aleyhine dönüşünün Amerikada asabiyet uyandırdığı dün gelen telgraflarda bildiriliyor. Mihverciler, dolayısıyla İngiltere karşı tahrik etmek istedikleri Japonlar ve bazı üsler yüzünden Amerikayı İngiliz menfaatlerinin mecburi beklediği vaziyetine getireceklerinin elbette farkındadırlar. Fakat, Amerikanın kendi emniyetini tehlikeye götürebilecek Şarkta ki hasımlarıyla kapışmasını cana minnet bilirler. Çünkü kendi derdine düşecek bir Amerikadan İngiltere bugünkü gibi yardım edemeyeceğini hesaplarlar.

Harbin şimdiki şeklinde hava silâhının oynıyacağı nihai rolü herkes anlamıştır. Dünyanın en mükemmel tayyarelerini İngiltere yetiştiren Amerikanın sevkıyatına mâni olmak için mihverciler ellerinden gelen her fedakârlığı yaparlar. Hele ilk aşğıdaki fedakârlık Fransız mirasından olursa.....

Yalnız, nazariyede kolay gibi gözüken bu planın tatbikat sahasında aksıyacak ve Japonları da düşündürecek bir tarafı vardır:

Bu harpten epey zaman evvel, deniz mütehasısları, bir Amerikan - Japon ittifakının harp sahasında verebileceği neticeleri uzun uzadıya münakaşa etmişlerdi. Münakaşanın sonunda, ister Amerika, ister Japonya olsun, kendi sularını terk edip hasmın ayağına gittiği takdirde muharebeyi kaybetmek vaziyetine düşeceğine karar verilmişti. Bu yüzden de, İngiltere, Singapur gibi bir üsünü Amerikanın manevî bekliliğine emanet ederek oradaki filosunu geçene Akdenize aldı. Zira, biliyoruz ki, Singapur üsünün Japonların eline geçmemesi için Amerika her şeyi yapmaya hazır.

Japonlar her şeyi yapmaya kuvvetleri çok yüksek değildir. Bu esaslara göre, Amerika ile Japonya arasında bir ittifak başlasa da, İngiltere yapılan tayyare sevkıyatını tamamen kestirecek bir mahiyet almaz.

Belki o zaman Amerikalılar Akasay Şark hasımlarını tahrik ve teşvik eden Almanı esas düşman addedip onun işini bir an evvel bitirmek üzere İngiltere yaptıkları yardımı daha artırabilir. Bu da nazariyede kolay gözüken mihverci planının ters ihtimallerinden biridir.

S. A.

Mevlüt

Sirkede Bahçeli Lokanta sahibi Merhum Ali Rıza Ardanın ölümünün kırkıncı günü münasebetle Eylülün 28 nci Cumartesi günü öğleden sonra saat 14 de Topkapı Gazi Ahmetpaşa caminde mevlütü şerif okutulacaktır. Merhumu sevenlerle akrabaların ve arzu eden din kardeşlerinin tezgirleri rica olunur.

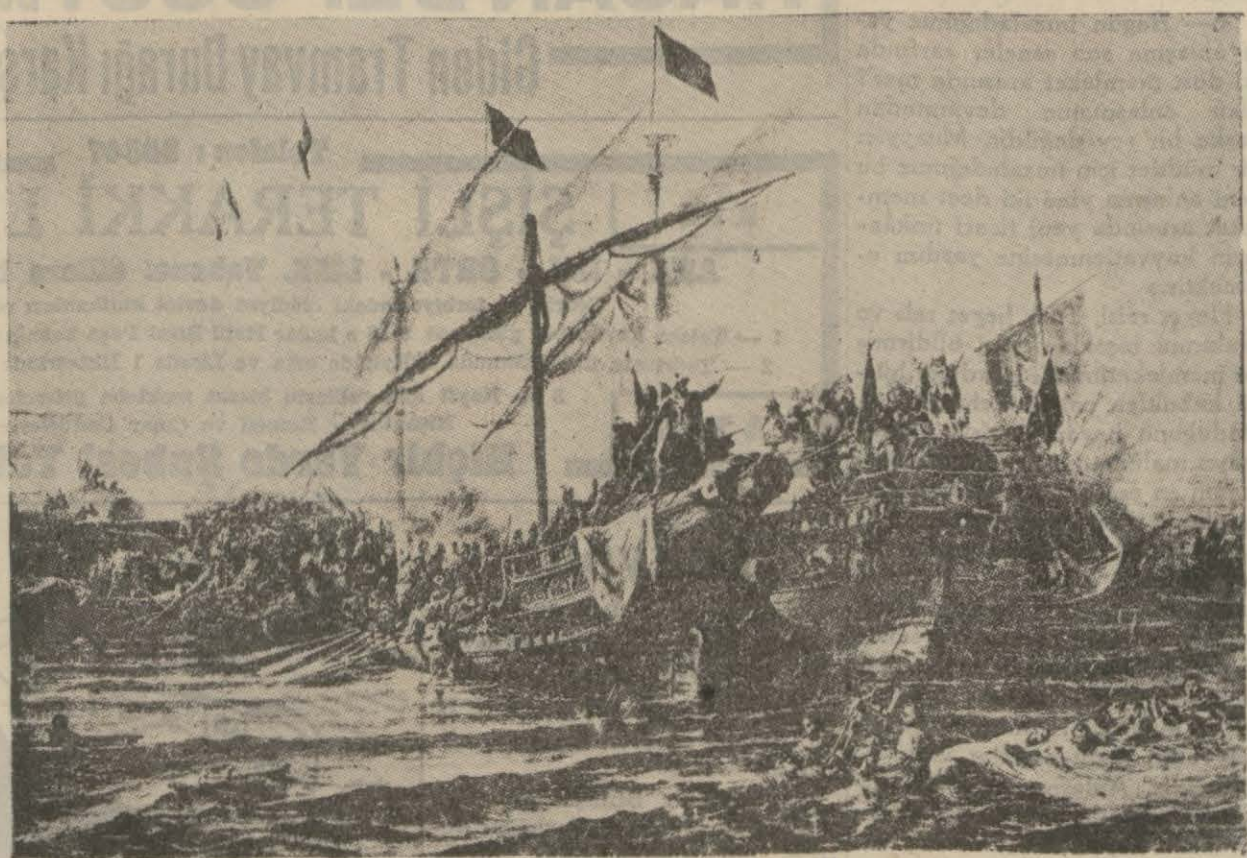
AİLESİ

Şubeye Davet

Fatih Askerlik Şubesinden: Aşağıda sıralı, rütbe ve isimleri yazılı subayların tezeliden şubeye müracaat etmeleri.

Yedek piyade astğmen Mustafa oğ. Faik Başırır.

S. 8 hesap memuru Mehmet oğ. Abdulkuddüs (12323)

Barbaros Hayrettin ve
Preveze Muharebesi (1)

Bugün 402 nci yıldönü münü tesit ettiğimiz meşhur P reveze deniz muharebesi

Preveze
Cengi

Ehli Salıp donanması, 945 (1438) senesi cemaziyü'lâsi iptidasında Prevezeye iki üç mil mesafede yatıyor, azamet ve heybetile sanki Türk kuvvetine karşı tehdit ve istihkar yağırdıyordu. Bu donanmanın kuvvetini anlamak için şu rakamlara bakmak kâfidir:

52 kadirga ile Andre Dorya,
75 kadirga ile Venedik amirali,
35 kadirga ile Papa amirali,
10 kadirga ile Sen Jan şövalyeleri,
80 kalyon ile İspanya ve Portekiz,
10 Venedik kalyonu.

Tarih, Venediğin bu 10 kalyonunu şöyle tasvir ediyor: Her biri ikişer bin mevcutlu ve elli kadirgaya karşı duracak metanet ve kuvvette idi.

Bundan başka, Andre Doryanın rakip olduğu kalyon, o devirde inşaati bahriyenin bir «nümune-i nâdire ve mehibesi» idi.

Avrupa devletlerinden gelen kalyonlar da ilâve olunursa donanmanın mevcudu 162 parça kadirga ve 140 kalyon ile 302 safiharp sefinesine balığ oluyordu. Nakliyeleri ve korsanları ile 600 ü buluyordu. Halbuki Türk donanmasında kalyon yoktu. Hepsî kadirga, firkate, kalita nev'inden 120 pare teknedan ibaretti.

İşte, Hristiyan âlemi ile Türk âleminin kanlı imtihan günü gelip çatmıştı. Ahval, lisani hal ile Türklerle göya:

«Çünkü bu meydana girdin
ayağın merdane bas!»

Diyordu. Barbaros Hayrettin, bütün kaptanları, reisleri, meşhur korsanları çağırır. Bir cenk meclisi kurdu. Herkesin gözlerini yagartacak, yüreklerini çarpıracak, güle ve oynaya din ve millet uğrunda can verecek sözler söyledi. Türkler bu yüksek mecliste: «Ölüm var, dönüş yok» diye ateşli yüreklerle yemin ettiler.

Paşa, kadirga direklerini aşağı aldırdı ve her hareket için kendisine bakılmamasına; keyfe, hırsa göre hareket olunmamasına tekrar tekrar tenbih etti.

Korsanlara, asıl safiharpten dışarıda bulunmaları ve iki donanma birbirine çatması zaman, o zamanın tâbirile (boğuzdan), yani cenhaldan top ateşi açmalarını emretti.

Bizim donanma Preveze limanında yatıyordu. Düşmanın çokluğu, kuvvetini gören (ümera-yi bahriye), harp meclisinde:

— Karaya asker ve top çıkaralım, liman boğazını kapatalım, müdafaa da kalalım!..

Dediler. Barbaros, bu korkakça tedbirî şiddetle reddetti. Fakat, gece yarısı düşmanın boğazdan içeri girmeğe çalıştığı haberi alınca sahile kâfi miktarda asker döktü. Birkaç top yerleştirdi ve yaklaşanları dövmeye başladı. Mücahit serbaz (Murat Ağa), (Turgut), (Güzcel Mehmet) ve (Sadık Reis) gibi deniz fedaileri, hafif kalitaları ile boğazdan fırlayıp düşmanı geldikleri yere kadar kaçırdılar.

İki gün sonra, birkaç düşman kadirgası boğaz ağzına geldi, top atmak ve meydan okumak istedi. Barbaros hareket emrini verdi. Davullar, nekkareler vurulmaya, alı ve yeşilli gaza bayrakları çözüldü gelin gibi dalgalanmaya

Barbaros Hayreddin Paşa

başladı. Donanma, intizam ve sür'atle Preveze boğazından çıktı. Sahilden altı mil uzakta demirliyerek tertibatını aldı. Yüz yirmi pare Türk gemisi, Paşanın bir işaretile, baş taraflarındaki üçer topa hep birden ateş verip düşman üzerine yürüdü. «Allah! Allah!..» nâraları, top gürültüleri bastırıyordu, davullar cenk havası vuruyor, koca Preveze limanı sahilleri sanki, bu tekbir sadaları, bu fedakârlık azimleri önünde titriyordu. Düşman, Türklerin bu kadar kuvvetsizliklerine nazaran üzerlerine hücum edeceklerini hiç ümit etmemiş olduğu halde bu korkunç hücumu görünce kuvvei maneviyeleri kırıldı, hemen yelken açarak Korfu cihetine ricat etti.

Barbaros
Hayrettin

Türklerin en büyük deniz kahrmanlarındandır. Eceova'yı Ya-kup adlı bir sipahinin oğludur. Midillide doğmuştur. Asıl adı Hızır'dır. Barbaros lakabı meşhur olması da, büyük kardeşi Baba Oruç'un adile karıştırılmasından, yahut da sakalının kırmızı olmasından ileri gelmiştir.

Barbaros Hayrettin dört kardeşi idi: İlyas, İshak, Oruç ve Hızır. Gençliklerindenberi korsanlığa hazırlanmışlardı. Bir gün, Bir Rodos şövalye gemisi tarafından ansızın baskına uğradılar, İshak ile İsyas öldürüldü, Oruç esir düştü. Hızır kaçmaya muvaffak oldu.

Oruç; forsa olarak düşman gemisinde kürek çekmiş, nihayet kaçmıştı. Tunusa gitti. Orada, Benî Hafas hükümdarı tarafından hürmetle karşılandı. Biraz sonra da kardeşi Hızır Reis, yani Barbaros Hayrettin oraya geldi. İki kardeş Cezairi İspanyolların ellerinden kurtardılar. Oruç Reis 1534 de vurulunca Cezair hükümeti kardeşi Hızır Reise kaldı. O da, Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı İmparatorluğuna verdi. Hayrettin Paşa ünvanile Cezayirde Osmanlı valisi olarak kaldı. Akdenizde, Avrupa donanmalarını yıldırdı. Tunusu aldı. Şariken ile muharebeler yaptı.

Barbaros Hayrettin Paşa, Kanuni Sultan Süleyman zamanında İstanbul'a çağırılarak Kaptanı

Tertip Ettiğimiz
MeraklıMüsabaka
Müsabaka Şartlarını
Tekrar Yazıyoruz

Bütün okuyucularımız ve hele mektepçiler için meraklı ve istifadeli bir müsabaka tertip ettik. Bunun şartlarını da 24 Eylül tarihli gazetemizde ilan etmiştik.

Müsabakamız, kimi doğru, kimi yanlış olan yirmi iddiadan doğru veya yanlış olanlarını tesbit etmekten ibaretti.

Bu yirmi iddiayı, şartları ve vereceğimiz mükafatları ilan ettikten sonra birçok okuyucularımızdan mektuplar aldık. Bunlar, müsabakamızın esas olan iddiaların yeniden nehrini istemektedirler. Bunları tekrar yazarak okuyucuların da müsabakaya iştirak etmelerine imkân vermiş oluyoruz.

- 1 — Kışın en soğuk günleri senenin en kısa günlerine isabet eder.
- 2 — Ayın etrafında bir halka peyda olması yağmur veya kar yağacağına delâlettir.
- 3 — Barometrenin yüksek olması, önümüzde iyi hava bulunduğuna delâlet eder.
- 4 — Kar, donmuş yağmurdan başka bir şey değildir.
- 5 — Alçak ve çukur yerlerdeki bahçeler sonbahar donuna, tepe üzerindeki bahçelerden ziyade maruzdur.
- 6 — Açık pencereler yıldırım çebeder.
- 7 — Yazın insan sıcağın ziyade ritubetten rahatsız olur.
- 8 — Kışın nadiren dolu yağar.
- 9 — Arabi ayı başlarlarken, yani ay yeni bir devreye girerken, ekseriyetle havalarda değişiklik olur.
- 10 — Şekil itibarıyla birbirinin tamamiyle aynı olan iki kar zerre-

- sine tesadüf edilmez.
- 11 — «Kırağı geceleri yağar» demek doğru mudur?
- 12 — Bazan hava o kadar soğuk olur ki, kar yağamaz.
- 13 — Yazın havanın kıştan sıcak olmasına sebep yaz mevsiminde arzın güneşe daha yakın olmasıdır.
- 14 — Gök gürültüsü bir fırtına bazan sütün ekşimesine sebep olur.
- 15 — Radyoda parazit yazın başka mevsimlerden fazla olur.
- 16 — Ailâmi semayı gece görmek mümkündür.
- 17 — Gök gürültüsü tamamiyle zararsızdır.
- 18 — Salkalı bir fırtınada tek başına duran bir ağacın dibine il-tica etmek tehlikelidir.
- 19 — Ufkun kızarması ertesi gün fırtına olacağına delâlet eder.
- 20 — Fazla miktarda kırağı havanın açık olacağına gösterir.

24 Eylül tarihli gazetemizden itibaren müsabaka kuponları neşrine başladık. Verilecek cevaplarla beraber, bu kuponlardan on beş tanesinin kesilerek bize gönderilmesi şarttır.

Bir ayın hitamında, hem doğru cevapları izahatlı bir surette yazacağız, hem de mükafat kazananları ilan edeceğiz.

Derya oldu. On sene içinde Osmanlı devletine deniz birinciliği kazandırdı. Akdenizde birçok yerler aldı. Yunan adalarını birçokunu, Kandiyeyi, Mesinayı ve İtalyanın birçok sahillerini vurdu. Venedik Cumhuriyetinin en meşhur kaptanı olan Andre Doryayı Preveze önünde yenerek donanmasını batırdı.

Fransa Kralı Birinci Fransuva, Sultan Süleyman'dan yardım istemişti. Barbaros Hayrettin, donanması ile Nis'e gitti. Bu şehri aldı. Şariken'in donanmasını perişan ederek Fransız hükümdarını kurtardı. Bu şanlı Türk denizcisi 1546 da İstanbul'da vefat etti.

(1) Bugün büyük Türk - denizcisi Barbaros Hayreddin'in Preveze zaferi 402 nci yıldönümünü tesit edeceğiz. Bu münasebetle Preveze deniz muharebesi ile Barbaros'un tercümesi halini okuyucularımıza vermeyi faydalı gördük.

MIHRI'NİN DEVRİÂLEMİ

Yazan: MİHRİ BELLİ

Bir Selâmla Vapura Daldım

— 14 —

Meger davulun sesi uzaktan hoş gelirmiş içlerine girince ve kendilerinin aradığını yüksek his ve karakterli bulamayınca eski hayallerim sü-kuta uğradı. Ekseriyetle isabetli hükümler veren bir arkadaşım bu sırada bana dedi ki:

— Bu güzel sanat erbabı, münevver zümresinin belki züppeliğe en meyvalıdır. Bunun sebebi çok değil. Bir kere eserleri satın alanlar, zenginlerdir. Hükümet veya halk müesseselerinin satın aldıkları eserler gerime... Vapurun kıçında oturduk. Artık bu son görüşmemizdi. Tom, küçük bir Brezilya maymununu başının üstüne oturtmuş:

— Bak diyordu. Başında bit arıyor. Aşçı Rio de Janeiro'dan geçerken almış. Ne güzel hayvan, değil mi?

— Seyahatin ne kadar sürecektir?

— Dört aydan fazla. Önümüzdeki yaz gene burada olacağım. Yık yaza gelene, bilirsün, uğramadıkları liman bırakmazlar. Panama kanalından geçip cenubi Amerikanın şark kıyıları boyunca gideceğiz. Buenos Aires'den sonra Magellan boğazın-

dan büyük Okyanus yoluyla doğru şimale, yani tekrar memleket... O zamana kadar topladığım para ile Caraban adalarından birine gidip bir müddet yerleşmeye ve bir kitap yazmaya niyetim var. Herkesin bir hevesi vardır, benimki de yazmak...

Kafası kafama uyan bu samimi arkadaştan ayrıldığma çok müteessir oldum.

Ertesi gün, hareket günüydü. Bütün ahbaplarla vedalaştım. Seyahatimin bedavacı şekline göre hiçbirinin vapura beni uğurlamaya gelmesi doğru olmazdı? Sirtmda torbam, elimde çantam, üzerinde iş elbiseleri vapurun merdiveni başında bekleyen memura bir selâm çıkıp vapura dalyorum. Bu nöbetçinin vazifesi bileti yolcular ve tayfadan mâda kimseyi igeri bırakmamaktır. Kıyafetime ve teklifsiz halime bakarak beni tayfa sanmıştı. Vaporda bana yardım etmeyi vâdeden üç kişiden gemici olanı beni bekliyordu. Elinden torbamla çantamı alıp dedi ki:

— Ben bunları bizim kamaraya koyarım. Sen üçüncünün güvertesine git, keyfine bak. Ben de şimdi geliyorum.

Birkaç gün evvel vapurun her tarafını karış karış dolaştığım için üçüncü mevkîin güvertesinin nerede olduğunu biliyorum. Heyecan içindeyim.

Kendi kendime söylüyorum:

— Bari yakalarlar ise vapur şöyle adam akıllı açıldıktan sonra yakalar ki, kıydan telsizle bir polis motorünü çağırıp beni teslim edemesinler.

Güvertede evvelce kararlaştırdığımız noktada durarak yolcuları teşvii gelenleri seyrediyorum. İşte gemici arkadaşım geldi:

— Sen hiç aldırma diyor. Tayfanın arasına gir, çene çal. Garsonlar ve makine dairesi işçileri sorarlarsa «gemiciyim» dersin. Eğer gemiciler sorarlarsa «Makine dairesindenim» dersin. Amma kimsenin bir şey sora-cağı yok. Zaten kıyafetin de mükemmel... Hangi gemici görse seni makine dairesinden sanır. Diğerleri görse gemici der. Zaten makineler ile a ramızdaki yegâne fark bizim beyaz kasketimiz, onların kara başlıdır. Senin başın açık, elbiselerin de hepimizinki gibi...

Eğer yakalanırsam henüz birkaç gündendenberi tanıdığım bu güler yüzlü ve zeki arkadaşım isten bile olmaz mümkün... Amma bana yardım ettiğini isbat edebilmek pek kolay değil...

İskeleden merdivenler çekiliyor. Vapur nerede ise kalkacak. Bana bu kadar lütf gösteren gemici arkadaşım ismi Hanrı Smit... Kendisine soruyorum:

— İşe ne zaman başlıyorsun?

— Bu akşam saat sekizde... Daha üç saat var. Ben aşkamları ve sabahları sekizden on ikiye kadar çalışırım. Şu adamı görüyor musun, şu beyaz şapkalı şişman adamı? Ondan daima kaç... Vaziyetini anlarsa derhal şikâyet eder. Tayfadan birçokları biliseler bile bir şey demezler. Bak işte kalkıyoruz.

(Devamı var)

FELEK

İşkûzarlık

Yazan: B. FELEK

Bizim - bilhassa beylik alış verişlerimizde - tiyaki-si olduğumuz bir usul vardır ki; işlerimizin çok defa bozuk gitmesine, ihtilâflar doğmasına, mahkemelere düşülmesine sebep olur. Bu tiyakkilik ucuza karşı, ucuz alış verişe karşı olan zaafimizdir.

Değeri - muhakkak - on kuruş olan bir şeyi sekiz kuruşa tedarik ettiğini tefahurla söyleyen memuru, komisyonu, idareyi takdir ederiz.

Düşünmeyiz ki; on kuruş eden bir şeyi sekiz kuruşa veren, ya göz göre göre ziyan edecek-tir, yahut çalarak bizi ızzar edecektir.

Eğer bu alış veriş sürekli bir taahhüt olur da zamanla, pürüz çıkmadan sona ererse emin ol-mahyız ki; ya müteahhit biz farkına varmadan hakkımızı yedi, yahut bile bile biz onun hakkını yedik.

Bunun ikisi de fenadır. Ucuz aldık, kâr ediyoruz sandığımız halde aldığımız olmamız - hele cemiyet hesabına aldığımız zararlıdır.

Kendi menfaatimizi bile bile ehasın zararına aramızın aynı nisbette fena bir kâr yolu-dur.

Çoğu taahhütlerde - hazine veya bağlı olduğumuz müesses-e lehine - haddinden fazla fi-yat kırılmasına doğru sarfedi-len gayretler alış verişin normal seklinden çıkardığı için ek-seri, müteahhidin ya izharı ac-zetmesi, yahut hileyi sapması sebepleriyle davalar çıkmakta hem iş süruncemeye düşmekte, hem iki taraf zarar, eylemekte-dir.

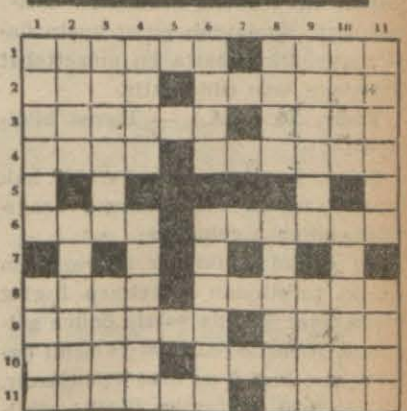
Bunun sebebi şudur: Alış verişlerimizde insanla-rın zarara çalışmıyacağını, kayba ticaret etmeyeceğini ve onlardan iyi bir randıman bek-liyorek mutlaka makul bir kâ-ra müsaade etmemiz lazım gele-ceğini gözönünde tutmamakta-yız.

En büyük kaygımız kiloda yirmi para daha, metre murab-baında beş kuruş daha kırdırma-ktır. Çok defa bu tenzilâtı elde ettiğimiz zaman, karşımızdaki-nın zarar edeceğini de bilir, hattâ kendi kendimize:

— Hayret! Nasıl başaracak bilmem! Diye şüphemizi de iz-har ederiz.

Rahat alış veriş etmek, kim-seyi ızzar etmemek, kimsenin bizi zarara sokmasına yol açmamak ve hele nâmina çalıştığımız ha-zine, müessese veya hususî te-gebbüse bîhakkin hizmet edip başına derhâk amıyarak iyi bir iş yapmak istiyorsak, alış verişleri-mizde, münakaşa ve müzayede-lerimizde karşımızdaki-nın mak-ul ve meşru bir kâr temin et-mesine müsaade etmeli ve bu kâ-rı rekabet veya münasıl mülâ-hazalarla ihmal etmiş görünen-lerden daima işgillenmeliyiz. Çünkü insanlar göz göre göre zararına çalışmazlar.

BULMACA

Soldan Sağa: 1 — Bir hayvan - U-fuklar 2 — Hepimizin babası - Ko-mersiyal 3 — Deli - Dinlenme 4 — Saha - İntizam 6 — Bir isim - Ken-dinden müteharrik âlet 8 — İş - An-kara Radyosunda kadın okuyucular-dan birisi 9 — Küçük şehir - Çift doğ-muş 10 — Bir hayvan - Kefiller - 11 — Bir namaz - İki gençlik yan-ya-na.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Ağır sü-vari - Bağlama 2 — Bir isim - Ke-tman yayı 3 — Bir tatlı - Ortaya çı-karılan iş 4 — Yalvarma - Bir da-yak tarzı 5 — Kırmızı kömür - Ah-met Vefik Paşanın eserlerinden biri 8 — Zorlu - Bir kumaş 9 — Büyük bir Türk âlimi - Olduğu halde 10 — Arız olan haller - Beyhude 11 — «Viz gelir» mânâsına mürtekep bir istifham - Namaza davet.

Müddeiummiliğe Davet

İstanbul Müddeiummiliğinden: İstanbul'da bulunan Bandırma es-ki hukuk hâkimi Hamdi Üstünlü'nin acele memuriyetimize müracaatı.

Yeni Açılan Mühim Çığır

(Başı birincide)

gel olan eski şartların hepsini kökünden temizlemek ihtiyacını duyduk. Bunların yerini derhal doldurmak lazımdır. Fakat kendi öz ihtiyaçlarımızı ve hayat şartlarımızı tetkik ederek icabını orijinal bir şekilde yerine getirmeye ne hazırız, ne de vaktimiz vardı. Kendi vücudumuza göre esvap biçecek yerde ister istemez hazır esvap tedarik ettik. Başka memleketlerin bir takım kanunlarını, usullerini, müesseselerini, olduğu gibi kendimize mal ettik ve ister istemez bunların kendilerine mahsus olan bütün kusur ve noksanlarını da beraber aldık.

Yeni köy hareketi, ilk defa olarak sırf kendi ihtiyaçlarımızla değil, doğan, büyüyen, ilerleyen bir şeydir. Az zamanda verdiği neticeler üzerinde büyük bir alaka ile durmağa değer.

Bugüne kadar âdeti suni bir ser içinde yaşadık. Yeni hareketle tabiat âlemine çıkıyoruz ve tabiatı fethedebilecek dimağ ve kol-ları büyük ölçüde yetiştiriyoruz.

Hele son senenin tecrübesi, Türk köylü insanının, yeni imkânlarla uymak ve bunlardan istifade etmek kabiliyeti hakkında zihinlerimizi iyice aydınlatacak bir şimşek tesirini göstermektedir. Şehirdeki usullerle bir fikir veya sanat öğrenme bakımından iki senede elde edilemeyen neticeleri, köy çocuğu yeni usullerle dört, beş ayda elde etmekle kalmamış, bunları tatbik yolunda da büyük bir sevgi ve hazla atılmıştır.

Tabiatı fethetmek üzere yeni usullerle teçhiz edilen köy muallim ve liderlerinden altı bini bugün köylere dağılmış bulunmaktadırlar. 14 köy enstitüsünün mevcudu on bindir. Buralardan her sene 3000 insan yetişecektir.

Enstitülerin idaresi devlet satın alma kanunlarının haricindedir. Serbestçe çalışmaya meydan serbesttir. Netice ne olmuştur bir misiniz? Enstitü binaları, devlet binalarının umumi maliyetinden yüzde eli noksanına ve onlardan defalarla kısa bir zaman içinde vücutta gelmiştir. Kalite bakımından da eski usullerle yapılan birçok binalardan iyidir, çünkü fennî malmaze sarfamelelerine harfiyen riayet olunmuştur.

Kastamonu enstitüsü, kendi inşaatını yaparken bir mevsimde bir buçuk milyon tuğla yapmak suretile bütün muhit için bir imar unsuru hazırlayabilmektedir. Diğer enstitülerin de buna benzer büyük hizmetleri olmuştur.

Memleket için bu kadar mühim olan bu meseleyi bir makalenin çerçevesine sığdırmak imkânı yoktur. İlk fırsatta enstitülerden bazıları dolaşarak size yeni çığır hakkında tam yerinden, etraflı malûmat vermeğe çalışacağım.

Ahmet Emin YALMAN

Dakar'da Harp Edilmedi

(Başı birincide)

malarmı sebep, evvelâ hücumu maruz kalmış bulunmalarından ibaret.

Harekât esnasında İngiliz gemilerinin mürettebatı zayıfla maruz kalmıştır. İki Fransız denizaltısı batırılmıştır. Bunlardan birisi kurtarılabilmştir. İlk fırsatta bu mürettebat Fransa'ya iade edilecektir.

Vichy, 26 (A.A.) — Havas bildiriyor:

Dakar'da vukua gelen harekât hakkında Fransız makamlarına aşağıdaki malûmat gelmiştir:

İki zırhlıdan, iki ağır kruvazörden ve iki torpidodan mürekkep İngiliz filosu, saat 8,30 da şehrin önüne gelmiştir. Richelieu zırhlısı ve sahil bataryaları, saat 9 da ateş açmışlardır. Saat 9,30 da İngiliz filosu çekilmiştir.

Vişi Hükümetinin Tarzi Hareketi Amerikalıların Kızdırdı

Vashington, 26 (A.A.) — Fransızların Cebelitarık'a hücumları ve de Gaulle'in kuvvetlerine karşı Dakar'da anudane mukavemetleri Vashington resmi mahafilinde hiddet tevilit etmiş ve Fransız - Amerikan münasebatındaki gerginliği arttırmıştır. Hükümet erkânından bazı zevat, eski müttefikine karşı mihrer devletlerine faal bir yardımda bulunan Vichy hükümetinin tarzi hareketini çok detle tenkit etmişlerdir.

Arazisi istilaya uğramış bir memleket olmak itibarile Fransanın maruz olduğu müşkülâtı takdir etmekle beraber resmi noktadan, Petain hükümetinin Almanya ve İtalya ile teşriki mesal mevzuu bahsaldığı zaman pek büyük bir hüsnüniyet gös termekte olduğu merkezindedir.

Dakar'ın Almanya tarafından kontrolü, burada Amerika aleyhine mütevellih bir tehdit mahiyetinde te-lakki edilmektedir.

Bir İmlâ Kılavuzu Hazırlanıyor

Necmi Dilmen'in Dün Söylediği Nutuk

Ankara, 26 (A.A.) — Sekizinci dil bayramı dolayısıyla bugün Türk Dil Kurumu genel sekreteri Burdur saygılı İbrahim Necmi Dilmen Ankara radyosunda bir söylev vermiştir.

İbrahim Necmi Dilmen, bu söyleve ilk Türk dili kurultayının 26 Eylül 1932 de toplanışını tasvir ile başlamış, kurultayın büyük kurucusu Ebedî Şef Atatürk'ün hatırasına hürmeten bir dakikalık bir sükûttan sonra Samih Rifat, Dr. Reşit Galip, Celâl Şahir Erozan, İsmail Müstak Mayakon, Esat Sagay, Nuri Conker adlarını da rahmetle anmıştır. Dil çalışmalarının durmaksızın ilerlediğini izah eden Dilmen, bu çalışmalar ve bunların verimleri üzerinde malûmat vererek dilimizin kolay okunup yazılması yolunda ilk büyük adımın 1928 deki yazı devrimle atılmış olduğunu söylemiş, harflerimizin eksikliği, imlânın kusurları, üzerine yazılan yazılardan bahsederek yazı ve imlânın Türk kelimeleri üzerinde hiçbir güçlük göstermediğini, işaretlerle anlatılan veya gıve-ye bırakılan noktaların hep yabancı dilden gelme sözler üzerinde olduğunu anlatmış ve «yabancı sözlerin hatırı için yeni harfler veya işaretler almak gibi bir külfeti lüzumsuz, hattâ dilin özleşmesi bakımından zararlı gördük» demiştir.

İmlâ Kılavuzu

Yeni bir imlâ kılavuzu basılmak üzere olduğuna, Maarif Vekilliği ve İstanbul Üniversitesi çalışmalarıyla ayrıca transkripsiyon işaretleri de hazırlandığını haber veren genel sekreter, dilimizdeki yabancı sözler ve yabancı kaideler bahsine geçerek, Arap ve Fars usullerle yapılan izafet ve sıfat terkipleriyle mürekkep sıfatların Arap ve Fars söz türetme yolları ile yapılan ve yalnız o dillerden gelen sözler için bir imtiyaz şeklinde dilimizin gramerine sokulan kaidelerin artık ölmüş olduklarını, bu yoldaki sözlerden henüz yayıyanların tek başına birer kışe söz olarak alınması gerektiğini anlatmış, bu yabancı kaidelere yeniden dilde yer vermek istemenin aklı bir geri dönme olacağını söylemiştir.

Yabancı dillerden gelen sözler içinde halkın diline kadar girmiş olanları dilimizin kendi ses ve tür-etim kanunlarına göre benimsediği sözleri elden geldiği kadar çabuklukla yazı dilimizin dışına çıkarmak borcuna, işaretlerle Türk Dil Kurumunun bu yoldaki çalışmalarını dil anketi, tarama dergisi, cep klavuzu, terimler safhalarında izah etmiş, bunlar üzerindeki itirazlara cevaplar vere-

rek yeni yapılmakta olan canlı dil sözlüğünü müjdelemiş, ve «Türk dilcileri, Türk öğretmenleri, Türk yazarları, dilimizin özleşmesi ve konuşma diline yazı dili arasındaki duvarların yıkılması yolunda, her biri kendi alanında çalışarak kuvvetlerini bir araya getirirlerse dilimizin bu yoldaki ilerlemesi pek çabuk ve pek kolay kendini gösterecektir. Bu yolda çalışırken her yenilik ilkin bir yadırgama uyandırabilir, alıştırmızdan bir fedakârlık yaparken, bunun, yarın okuma yazma bilmez bir tek ferdi bile kalmıyacak olan Türk milleti ve gelecek Türk nesilleri uğruna yapıldığını düşünelim. O zaman bu fedakârlığa seve seve can atarız» demiştir.

Genel sekreter, diller arasındaki bağılıkları bulmak yolundaki derin bilim araştırmalarının önemini ve güçlüğü anlatarak Türk - Sümer dili birliği hakkında bir eser hazırlanmakta ve Akat ve Sümer dillerinin karşılaştırılmaları bir endeksinin dilimize çevrilmeğe olduğunu bildirdikten sonra Ahmet Cevat Emrenin Hint - Avrupa dilleriyle Türkçe ve Naim Olanın Türkçe ile Sami dilleri üzerindeki çalışmalarını andıktan sonra «Bu türlü bilim işlerinin ne kadar uzun ve güç çalışmalarıyla başarılabileceğini anlatmaya hacet görmüyorum. Bunun için birdenbire ortaya konulmuş olan teoriyi hazmedemiyenleri, hattâ hayali buluntaları mazur görmelidir. Onlardan tek dileğimiz, söz söylenmeden ve bütün deliller ortaya atılmadan hükümlerini veremelerinden ibaret» demiştir.

Bundan sonra Dilmen, Milli Şefimiz, Cümhuriyetimiz İsmet İnönü'nün, kutsal bağdaki bin bir devlet ve millet meşalesi arasında, Dil işi ni ve dil kurumunu öksüz bırakmadığını, genel başkanlığını kabul ile Kurumu ve Türk dilciliğini taltif ettiğini söyleyerek sonus ve yüklek saygı ve şükran duygularını anlatmış, Kurumun onursal başkanları olan B. M. Meclisi reisile Başvekile ve Genelkurmay Başkanına, Kurum Başkanı Maarif Vekiline, Türkiye Büyük Millet Meclisi Cümhuriyet hükümetine ve C. H. Partisine teşekkürler etmiştir.

İbrahim Necmi Dilmen söylevini şu sözlerle bitirmiştir: «Bu kadar yüklek himayelerle kuvvetlenen bir çalışmanın başarılabileceğine imkan yoktur. Onun için, hepimizin inancımızı dilerim ki, Türk dili çalışmalarını kesilimeyecek, ölmeyecek, daima artacak daima genişliyecek, daima ileri gidecektir.»

Manş Etrafında

(Başı birincide)

lin muhabirleri, İngiliz hava kuvvetlerinin perşembe gecesi harp başladığındanberi Berlin üzerine yapılan hava hücumlarının en fazla sürenini yaptıklarını bildirmektedir. Alarm beş saat devam etmiştir.

32 Alman Tayyaresi Düşürüldü

Londra, 26 (A.A.) — Hava Nezareti tebliğ ediyor:

Çarşamba - Perşembe gecesi, birçok İngiliz bombardıman tayyareleri, Berlinde, Kiel'de ve meşgul arazideki istilâ üslerinde askeri hedefleri bombardıman etmişlerdir.

Düşman tayyareleri, tecavüzlerini tekrar etmiştir. İngiltere ve Galles'de birçok noktalara bombalar atılmışlardır.

Londra mintakasının bazı noktalarında yangınlar çıkmıştır. Fakat itfaiye servislerinin seri müdahalesi sayesinde hasarat ehemmiyetsizdir. Birkaç yaralı ve ölü vardır. Fakat miktarları henüz malûm değildir.

İngilterenin cenubu şarkisinde bir şehre de bombalar düşmüş, hasarat ve telefata sebebiyet vermiştir.

Şimali garbide bazı şehirlerde birtakım yangınlar çıkmıştır. Fakat derhal bastırılmıştır.

Dünkü hava muharebesi esnasında cem'an 32 düşman tayyaresinin düşürülmüş olduğu tasarih edilmektedir.

Kıbrısta Meşgul Tayyareler

Vicosia, 26 (A.A.) — Reuter: Hüviyetleri tesbit edilemeyen iki tayyare dün sabah Kıbrıs adasının Larnaka mintakasında Vasiliçios mevkiinin üzerinde beş dakika uçmuşlardır. Bomba atıldığı gibi ateş dahi teati edilmemiştir.

Tayyare Zaiyatı

(Başı birincide)

himmatın imal edildikleri mahallere hücum etmekten geri kalacaklarını düşünmektedirler.

Londranın Müdafası

Nevyork, 26 (A.A.) — Nev-york Herald Tribune gazetesinin hususi muhabirleri, İngiltere üzerinde evvelki günkü gündüz hücumları hakkında mütalâasını bildirirken diyor ki:

Ya Alman gayretinin azaldığı veyahut payitahtı muhafaza eden İngiliz hava ve kara kuvvetlerinin müessir surette faaliyetleri sarıh surette gözüküyor. Salı günü, yanında 80 uçur bulunduran tayyaresinden mürekkep bir grup, İngiliz müdafalarını geçmeğe muvaffak olamamıştır. Huricanlar ve Spitfireler, bu grupu bozmışlardır.

Yarım Milyon Halk, Londradan Çıkartılıyor mu?

Berlin, 26 (A.A.) — Stefani ajansından:

Gazeteler, İngiltere hükümetinin artık Alman tayyareleri tarafından Londranın bombardıman edilmesine mâni olamayacağını anlamış olduğundan takriben yarım milyon kadın ve çocuğu tahliye etmeğe karar vermiş olduğuna yazmaktadır.

Maltaya Yapılan Hava Akımı

Malta, 26 (A.A.) — Resmi tebliğ:

Maltaya düşman tarafından tevcih edilen bir hava hücumu esnasında bir düşman tayyaresi düşürülmüş, diğer ikisi hasara uğratılmıştır.

Türk-Rumen Ticareti

(Başı birincide)

ketinden evvel Rumen heyeti reisi B. H. Yordan, bir muharririmize beyanatta bulunarak demistir ki:

«Bugün imzaladığımız yeni anlaşma son seneler zarfında iki dost memleket arasında mer'i olan anlaşmanın devamından başka bir şey değildir. Muayyen bir müddet için imzaladığımız bu yeni anlaşma yine iki dost memleket arasında yeni ticari imkânların kuvvetlenmesine yardım edecektir.»

Heyet reisi, Türk heyet reis ve âzalarına teşekkürlerini bildirmiş ve memleketimizde gördüğü hüsnü kabulden çok mütehasis bulunduğunu beyan etmiştir. Aldığımız malûmata göre yeni anlaşmanın en esasl kısmı pamuk mukabilinde petrol ve müstakkatı olan maddelerin Romanyadan ithal edilmesine olacaktır. Bundan başka yapak, tiftik ve zeytinyağı mukabilinde de kereste ve sellüloz, kâğıt gibi orman mahsulleri alınacaktır. Romanya'dan bundan başka muhtelif hububat ve kuru meyvalar, tuzlu bahkklar ihraç edilecektir. Anlaşmanın metni bilâhare alâkadarlara bildirilecektir. Türk heyeti reisi Servet Berkinin bugün Ankara'ya dönmesi muhtemeldir.

Japonya

(Başı birincide)

bir habere göre, Hano'da Japon müfettişinin müessesilerle Hindicini Fransız makamatı arasında cereyan ettirmek olan müzakereler bir itilâf la neticelenerek Fransız - Japon hududundaki muhasemat nihayet bulmuştur.

Çin Tedbirler Ahıyır

Tchoung King 26 (A.A.) — Hindicinden gelebilecek bir Japon taarruzuna karşı muntazam kıtaata yardım etmek üzere Yuhna eyaletinde bulunan eli silâh tutan kimseler askere alınmıştır.

Çin kabinesinin dünkü toplantısında harbiye ve hariciye nazırları askeri ve siyasi vaziyet hakkında izahat vermişlerdir. Şimali Hindicini'yi işgal ettikleri takdirde Çine giden Birmanya yolunun Japonlar için kesbedeceği ehemmiyet Choung King'i endişeye düşürmektedir.

Çinlilerin Japonlara Bir Hücumu

Tchoung King, 26 (A.A.) — Reuter: Teeyyüt eden haberlere nazaran Hindicini'ye taarruz etmekte bulunan Japon kıtaatının gerilerine Kwangsi eyaletinde Çinliler bir hücumda bulunmuşlardır. Çin gazetelerinde kitatın yalnız hududu müdafaa değil, Fransızlara yardım etmek üzere bu hududu geçmelerini de tavsiye etmektedir.

İngiltere - Japonya Gerginliği

Tokyo, 26 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Japon gazeteleri, İngiliz memurlarının Singapur'daki Japon konsül generalliği memurlarından birini tevcih etmek ve hattâ konsoloshanede müsadere bulunmak suretile Japon yaya karşı yapmış oldukları hakaretin vehametini tebarüz ettirmektedir.

Asahi gazetesi, Japonya'nın filizleyişinde harekâtına devam etmesi muktezi bulunduğunu yazmaktadır.

Yomiuri gazetesi ile Miyato gazetesi, İngilterenin hattı hareketinin büyük Okyanusta vaziyeti vahimleş-tirmekten başka bir netice vermiyeceğine işaret etmektedirler.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen kıymeti
Lİ.

2000

750

Yukarıda yazılı gayrimenkullerin peşin para ile satılmak üzere on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 28/9/940 cumartesi günü saat (11) de yapılacakından istekillerin Akarat ve Mahallât kalemine müracaatları. (8612).

Yıllık ilk teminat
Kırsatı (1) senelik

12,00

0,90

120,00

9,00

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Yıllık kira muhammenleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı gayri menkuller hıızlarında gösterilen müddetler üzerinden kiraya verilmeğe üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/10/940 cuma günü saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları. (8873)

Hasan Kuvvet Şurubu

Terkibinde: İYOD, TANEN ve GLİSERÖ FOSFAT vardır.

Kansızlığa, Vereme İstidadı Olanlara ve Sinir Hastalıklarına Karşı Kullanılır.

HASAN DEPOSU: Bahçekapı Beyoğluna

Giden Tramvay Durağı Karşısında

Telefon: 30547

KIZ | **ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ** | **ERKEK**

ANA - İLK - ORTA - LİSE. Yabancı dillere bilhassa itina edilir.

Tedris ve terbiyesindeki ciddiyet devlet imtihanları neticeleriyle sabittir.

1 — Talebe kaydı, her gün saat 9-18 e kadar Halli Rifat Paşa konağında yapılır.